

אמה צ'רנו

ב"קולדממה"

ראיון עם משה אפרתי
מראיון: אריה יאס

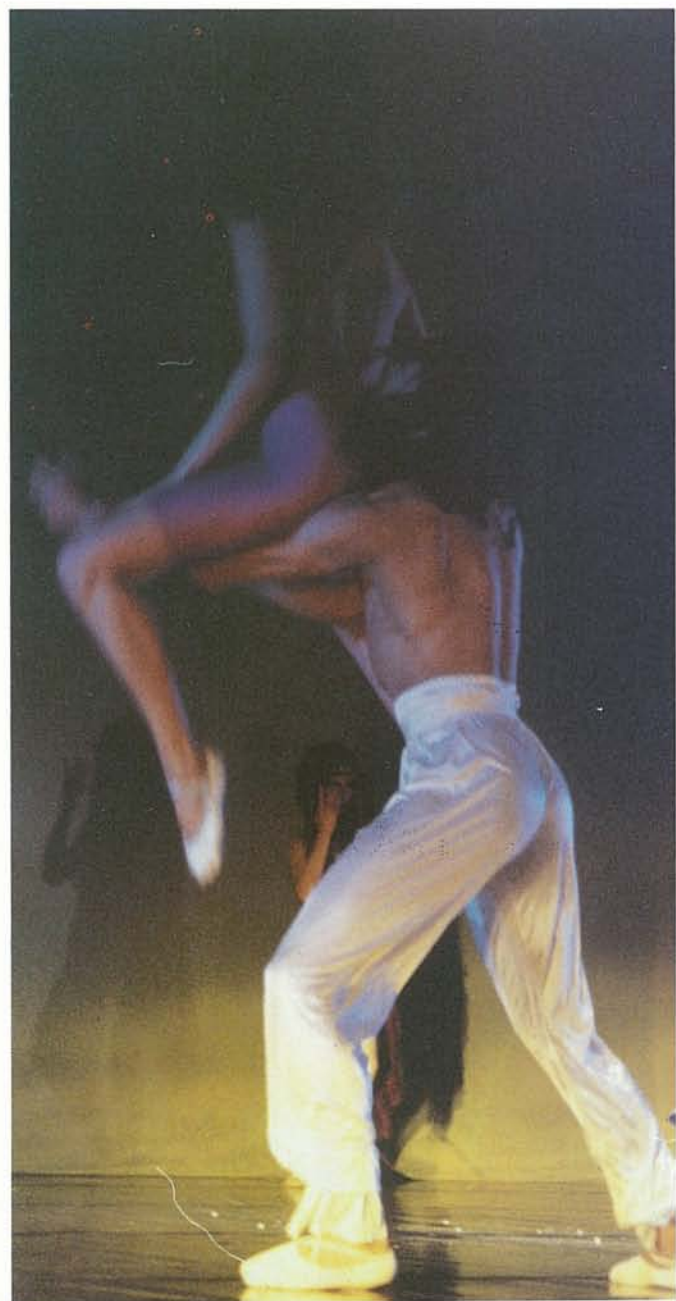
"אחרי עשרים שנה בלהקה", אומר משה אפרתי, "אני יכול לומר, שהמסגרות שלי הרבה יותר רגישות. אלה המסגרות לגבי האמת. אמת יצירתית ואמת פנימית. מסגרות רגישות יותר לזיוף, ולחיקוי, ולשקר, שאני רואה מסביב. ובו בזמן, גם מסגרות רגישות יותר לניקיון, לטוהר, ליופי ולכאב. תראה, כשאדם חושב אמת, גם יוצאת ממנו אמת. ואני מסתכל מה הולך מסביב ונדהם. כמה זיוף, כמה חיקוי עלוב וכמה שקר. וזה מפריע. מפריע לי מאוד. בעצם, אני רואה שאין הערכה אמיתית ליצירה של ממש. לגבי הסביבה אין שום חשיבות ליצירה. למי אכפת אם נוצר עוד מחול, נכתבת עוד מוסיקה,

▲ "טכניקה מעורבת על במה"
צילום: יורם רובין
"MIXED MEDIA ON STAGE"
PHOTO: YORAM RUBIN

▶ "לה פוליה", צילום: יורם רובין
"LA FOLIA", PHOTO: YORAM RUBIN

משה אפרתי עוצם עיניים, כמו מפנה מבט אל תוך תוכו. מוסיקה משכרת, מערסלת, ממלאת בעוצמה רבה את האולפן הקטן בו הוא עובד במרכז ת"א. לאט לאט נענה גופו להלמות המוסיקה. הוא מתמסר לה, נכבש לה. ובאותו רגע עצמו גם בורא ויוצר אותה מחדש בגופו המתנועע. ריקוד נולד - הריקוד של אריה הקבצן התל-אביבי, של גרגור הלא נראה, שהפך בין לילה לחרק, של הכמיהה למשהו יפה יותר, מטהר. הריקוד של עולמו המיוסר והמכאיב של קפקא.

אחר כך, כשנדמו הכינורות והתופים והחלילים, הוא פוקח את עיניו, ואנחנו מדברים על העתיד המתהווה עכשיו.

**"אני יכול לומר,
שהמסננות שלי
הרבה יותר רגישות.
אלה המסננות לגבי
האמת. אמת.
יצירתית ואמת
פנימית. מסננות
רגישות יותר לזיוף,
ולחיקוי, ולשקר,
שאני רואה מסביב**

"בשבילי, הימתיכוניות מתבטאת בשמש, בים, בוולגאריות, שנדבקת לפעמים למערב, ומנסה להתחזות למעודנת. יש פה אנרגיות אחרות. יש פה באזור צבעים וחמימות, ושילוב של וולגריות ולחות ושקיעות שמש משגעות, ושונות זו מזו. תלוי מאיפה אתה מסתכל, מקיסריה או מתל-אביב. וכל שקיעה זה גם תקווה לזריחה חדשה. אני תמיד יודע, שיש מחר. והמחר הוא תמיד תקווה. אני בסך הכל אדם, ומה שיש לי, זה הזמן לחיות מהחיתולים ועד לתכריכים, ואת זה אני חייב להפוך למשהו אופטימי, ביצירה, כמוך, ושאחרים ידברו..."

נולד עוד רעיון... גם אצל הממונים על עידוד היצירה נראה לי לפעמים שהפירמידה התהפכה. היצירה, שהיתה תמיד בראש הפירמידה וכל המערכת עמדה לשירותה, היום נמצאת בתחתית סולם החשיבויות, וחוף מזה מצפים ממך לבידור. בעולם עדיין יש קהל גדול יחסית לדבר האמיתי והלא מזויף, בעוד שאנחנו ארץ קטנה ואנשים מעט...

"מה אני לך לגבי העתיד. לא יודע. באמת שאני לא יודע מה מקומי. אני מתלבט. אבל אני יודע, שלאט לאט אני מתעל את ראשי, נשמתי ורוחי לאיזה צינור קטן ושרק בו אמשך לעשות את מה שעשיתי. כל עוד יש בי כוח. ואפילו בכוחותי האחרונים, ואפילו בשביל אדם אחד שמעוניין באמת ולא בזיוף חקיני. אני אמשך ליצור.

"עכשיו אני עובד על קפקא. הבלדה על גריגורי על פי 'הגלגול' של קפקא. אבל אני לא מספר סיפור. אני מנסה לתאר מערכות יחסים בין אנשים. מערכות יחסים בחברה שמקיא אדם כמו גריגור, שאינו נראה ולא שמים לב אליו, גם כשהוא אדם וגם כשהוא מתגלגל לחרק. תמיד היתה לי נטייה ומשיכה לאנשי השוליים. כל אחד שנושא עליו גבנון, בשולי החברה, הוא עסוק בכאב, לא בשקרים. וזה מה שמרתק אותי. אם זה קבצן או כל אחד שהחברה דחתה והקיא אותה. כי בעצם אף אחד לא רוצה

להקשיב לכאבו של השני. ומה נשאר לי לעשות אם לא להתעניין באנשים ולנסות לבטא אותם? לבטא את עצמי, לבטא אותנו. אני לא מרחף. אני מנסה להיכנס כמה שיותר לנשמתו של האדם, של האנוש והאנושי. הרי אנחנו לא באמת מקשיבים אחד לשני בחברה המודרנית. אתה פוגש אדם, שומע אותו, ובעצם אין לך מושג מה הוא חושב באמת. אותי זה מסקרן ומגרה ומרתק. לנסות להבין איך קבצן רואה אותנו, שעוברים על פניו, ומתעלמים ולא רואים אותו.

"ואחר כך, אחרי 'הבלדה על גריגורי' אני מתכנן ערב מחול 'טיפ ימתיכוני'. וזה עלינו. עלינו ועל שכנינו. כי אם אנחנו חיים פה ובאמת מתקרבים אליהם, אז אנחנו צריכים לקחת מהם ולתת להם. לא, לא משהו כמו 'מזרח ומערב', אלא לסרוג את הדברים יחד. אנחנו הרי בכל זאת חברה מערבית, והדיאלוג איתם, צריך להיות לדעת מהם ואליהם, דרכנו. מין עבודת סריגה אמיתית.

"מרקמים", גבי בר, תמונת סטודיו, צילום: צחיק

GABI BARR IN "TEXTURES"

משה אפרתי, צילום: יורם רובין

MOSHE EFRATI, PHOTO: YORAM RUBIN

